A°. 1851. N° 35.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 22 Maart.

BATAVIA den 27 januarij.

(Per Overland-post.)

Volgens berigten van Pontianak, loopende tot den 31 december 1850, waren aldaar op den 29sten aangekomen vijf behoorlijk gequalificeerde afgevaardigden van de vijandelijke Chinezen. Alvorens zij het gouvernementshuis binnentraden, bonden zij een stuk roode zijde aan onzen vlaggestok, plantten kaarsen aan deszelfs voet, ontstaken een reukoffer, knielden en baden. Daarmede, zeggen zij, hebben de drie vijandelijke kongsies in het openbaar, en onder aanroeping van het Opperwezen, getuigenis willen afleggen van hunnen wil, om zich met goed en bloed te verbinden aan de Mogendheid, wier vlag dit is en welke zij erkennen beleedigd te hebben; hopende dat hun berouw hen weder in genade zal doen aannemen. Over de voorwaarden, op welke hunne onderwerping kan worden aangenomen, zijn de onderhandelingen geopend; zoo lang de zaak niet is beëindigd, zal het zigtbaar teeken van hunne onderwerping gelaten worden, waar zij het geplaatst hebben. Voor de bovenbedoelde onderhandeling over de hierboven bedoelde voorwaarden is de dag bepaald op den 20 januarij, of zoo veel eerder, als de besturende leden der kongsies in persoon te Pontianak kunnen zijn. Doch de afgevaardigden zeiden, dat deze leden Montrado niet kunnen verlaten, voor dat hunne strijdbenden ingerukt zijn, en de banier door den bevelhebber der krijgsmagt overgegeven is aan het burgerlijk bestuur. De kongsie wil dus, volgens beweren van de afgevaardigden, onverwijld last naar Pamangkat en eenige andere punten zenden, om al de strijders terug te doen trekken naar Montrado, en de sterkten te verbranden, welke zij op den heuvel van Pamangkat opgeworpen hebben. De afgevaardigden verzochten den Resident van de wester-afdeeling van Borneo daarenboven, om te bewerken, dat de aftrekkende krijgsmagt niet door onze troepen werd vervolgd, dat hunne riviermondingen niet zouden worden aangetast, en dat van onze zijde geene vijandelijkheden zouden worden gepleegd, tot dat de kongsie te Pontianak zou zijn geweest, en eindelijk dat, na aftrek van de Chinezen, geene geïsoleerde militairen zich van het fort Sorg zouden verwijderen, dewijl eenig onheil, door kwaadwilligen verwekt, ligt op rekening van Taykong zou worden gesteld. Hun was geantwoord, dat de kongsie verzekerd kon zijn dat tot den 11 januarij geene vijandelijkheden door onze troepen zouden worden aangevangen, en dat de militaire kommandant zou worden verzocht, den termijn te verlengen van den 11 tot den 20 januarij, of zoo veel later als op dien dag zou worden overeengekomen, maar dat inmiddels de blokkade der kusten zou worden volgehouden.

De luitenant-kolonel, kommandant der troepen, op den 31sten te Pontianak aangekomen, verzekerde intusschen, dat den 29 december zijne spionnen zich hadden overtuigd dat de geheele vijandelijke magt der Chinezen hare stellingen op den heuvel van Pamangkat verlaten had, waaruit men te Sambas opmaakte dat de kongsies reeds den last tot terugtrekking gegeven hadden, vóór dat zij afgevaardigden naar Pontianak zonden, of wel dat er iets voorgevallen is waarop zij niet hadden gerekend. Dit laatste kwam het meest waarschijnlijk voor, daar, volgens geruchten, gebrek aan actie, aan voeding, aan betaling en aan opium dien eigendunkelijken aftogt veroorzaakt heeft.

Ook te Sambas was den 21 december aangekomen radhen *Senopatie* met afgevaardigden, die verder andere afgevaardigden aankondigden. De luitenant-kolonel, kommandant der troepen, had hen, onder overgifte van eenen brief van vrijgeleide, overgewezen tot den Resident. Men was echter aldaar te weten gekomen, dat de vijandelijke kongsies reeds plan hadden naar Pontianak te gaan, omdat de oorlog hun lastig wordt, door al de gewapende benden, die werkeloos aan de stranden wacht houden, en er gebrek ontstaat aan zout, hetwelk te Montrado tot *f* 2½ en te Larah tot *f* 4 voor een tiende gedeelte van eenen pikol gestegen was. Ook zou de kongsie Taykong wel genegen zijn de voorwaarden der onderwerping aan te nemen, doch er op staan, haar eigen bestuur te behouden met al de veroverde landen, onder verpligting om het hoofdgeld, door de voormalige bezitters (Sam-tou-kioe) opgebragt, voor hare rekening te nemen.

Feitelijk bestaat er dus een wapenstilstand met de vijandelijke Chinezen in de wester-afdeeling van Borneo, behoudens de blokkade welke, zoo veel de maritime en tijdelijk aangeschafte middelen dit toelaten, strengelijk gehandhaafd wordt.

In den morgen van den 19den is derwaarts vertrokken Zr. Ms. stoomschip PHOENIX, overbrengende 's Gouvernements bevelen en een zestigtal manschappen, bestemd tot aanvulling en versterking van de gewone bezettingen van Sambas en Pontianak.

— De sedert een jaar onder de inlandsche bevolking van Banka geheerscht hebbende onlusten kunnen, ten gevolge der onderwerping van den hoofdmuiteling *Amir*, als geëindigd beschouwd worden. Zulks heeft den 7 dezer plaats gehad, nadat hij door de meeste zijner aanhangelingen verlaten was. Deze gebeurtenis, welke eene spoedige geheele herstelling van de rust op het eiland Banka doet te gemoet zien, mag grootendeels worden toegeschreven aan den onvermoeiden ijver door den land- en zeemagt en door het civiel bestuur aan den dag gelegd, en tevens aan de uitmuntende goede verstandhouding, welke heeft geheerscht tusschen den waarnemenden resident, den militairen kommandant en de bevelhebbers van de in de wateren van Banka dienst gedaan hebbende stoomschepen.

— Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van den 5 dezer is onderanderen bepaald, dat te rekenen van 1 januarij 1851 aan alle zoutverkoop-pakhuismeesters op Java en Madura, als eenig inkomen, zal zijn toegekend het bepaalde pikolgeld van 12 duiten of 10 cents voor elken door hen voor 's Lands rekening verkocht wordenden pikol zout; dat echter aan de zoutverkoop-pakhuismeesters van Landswege wordt verzekerd een minimum van inkomsten: tot een bedrag van *f* 75 's maands voor de Europeanen of daarmede gelijk gestelde personen, en tot een bedrag van *f* 25 's maands voor inlanders.

Bij besluit van den 11 dezer heeft de Gouverneur-Generaal goedgevonden en verstaan, met wijziging van art. 1 van het besluit van 2 augustus 1850, te bepalen: dat te Soerabaija zullen gevestigd zijn twee predikanten, ieder op eene jaarwedde van *f* 6,000, in stede van éénen predikant op *f* 6000 en éénen op *f* 4,800, zoo als bij dat besluit is toegestaan.

— Men had zich gevleid berigt te zullen kunnen geven, dat de gewijzigde scheepvaartwetten, welke den 1 dezer in werking zijn gekomen, vooruitzigt opleverden dat de toepassing daarvan voor de Nederlandsche schepen voordeelig zou kunnen werken, doch sommigen meenen thans dat er voor de schepen weinig partij van te trekken is, zoo het Gouvernement hier zich aan bepalingen wil blijven houden, welke voor de Nederlandsch Indische schepen gemaakt zijn, doch voor de Nederlandsch Europesche niet alleen overbodig, maar zelfs niet na te komen zijn.

— Als passagiers zijn vertrokken: van Banjoewangie den 12 december, met het schip *Hendrik Jan*, kapitein P. Wap, naar Rotterdam, de heer *Buchner* en de jonge heer *Bekking*; den 29 december, met het schip *Jan Hendrik*, kapitein H. de Jong, naar Amsterdam, twee jonge heeren *Engelhard*, twee jonge heeren *Anten* en de jonge heer *Bayer*. Van Pasoeroewan den 21 december, met het schip *Aert van Nes*, kapitein J. Noback, naar Amsterdam, de jonge heer *Alix*; den 10 januarij, met het schip *Hendrika*, kapitein H. Reiniersen, naar Rotterdam, de kapitein der infanterie *F. J. Berg* en zes kinderen, en de gepensioneerde kapitein *J. E. Gillot*. Van Batavia den 19 januarij, met het schip *Zes Gezusters*, kapitein G. H. Ruhaak, mede naar Rotterdam, de heer *P. van Oers* en echtgenoot.

— Zr. Ms. fregat PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN, onder bevel van den kapitein ter zee jonkh. *H. A. van Karnebeek*, den 1 september uit het Nieuwe Diep vertrokken, is den 8 januarij ter reede van Batavia aangekomen.

Zr. Ms. stoomschip HEKLA, luit. ter zee 1ste klasse *P. A. M. Hinlopen*, is den 6 januarij van Soerabaija vertrokken, koers stellende om de Oost.

— Den 31sten der vorige maand is de gezagvoerder *Peterson* van de ter reede van Batavia liggende Zweedsche brik *Rapide*, vergezeld van zijne echtgenoot, met eene sloep naar den wal gevaren, niettegenstaande de blaauwe vlag en een sein, hetwelk het gevaar van debarkeren te kennen geeft, van den uitkijk woeijen. De sloep is bij het invaren der haven door de hevige branding omgeslagen; 's mans echtgenoot is met levensgevaar, doch gewond, gered door den djoeragan van het tjuniaveer, die daarbij onderscheiden wonden heeft bekomen; de goederen en scheepspapieren zijn eene prooi der golven geworden. Het waaijen van de blaauwe vlag, een zeker en voor ieder ter reede liggend schip zigtbaar teeken van gevaar, schijnt ongenoegzaam om het roekeloos invaren van de haven op gevaarlijke tijden te weren.

— Den 25 december ll., des namiddags ten 5 ure, is het Nederlandsch schip *Aert van Nes*, gezagvoerder *J. Noback*, bij het inkomen van Straat Balie, door stilte overvallen, op het rif van het Duifjes Eiland gedreven. Op verzoek van den gezagvoerder om hulp in manschappen, ten einde het schip weder van het rif af te halen, werd den 26sten een ter reede van Banjoewangie aanwezige kotter, met een vijftigtal zeelieden, ter hulp gezonden. Dienzelfden dag kwam de gezagvoerder te Banjoewangie aan wal. Hij vermeende dat het schip te diep geladen was om zonder geligt te worden van het rif af te komen, en verzocht derhalve eenige praauwen ten einde een gedeelte der lading op het eiland te lossen. Na zeer veel moeite om geschikte vaartuigen te bekomen, werden 3 praauwen, te zamen metende 10 koijan, naar buiten gezonden. Na vruchteloos te hebben beproefd om het schip door het uitbrengen van trossen van het rif af te halen, werd in eenen scheepsraad besloten een gedeelte van de lading over boord te werpen. Ongeveer 1000 balen koffij, 300 kanassers suiker en 50 schuitjes tin werden uitgeworpen, waarop het schip den 27 december des avonds vlot raakte, en met behulp van de uitgebragte trossen van het rif werd gehaald, waarna het terstond naar Soerabaija is teruggekeerd, alwaar het den 6 januarij is aangekomen.

— Op het vernemen, dat nabij het onder Bonie sorterende eiland Boneratte een ra-schip was gestrand, is den 15 november ll. eene kruisboot van Makassar afgezonden. Daar het gestrande schip verbrand was, heeft de gezagvoerder van die boot op Boneratte aan wal berigten van de bevolking trachten in te winnen en langs dien weg vernomen: dat de stranding in october ll. in het gezigt van den wal moet zijn geschied; dat alle pogingen der bemanning, om het vaartuig weder te doen vlotten, vruchteloos moeten zijn geweest, en dat, toen de opvarenden het schip daarna verlaten hadden, het hoofd van Boneratte, zekere *Daeng Magassing*, zich met zijne volgelingen naar boord moet hebben begeven, en na alles, ook stukken geschut, geroofd te hebben, dat van zijne gading was, het schip zou hebben in brand gestoken. De bevolking heeft den gezagvoerder der kruisboot geene de minste inlichting gegeven omtrent de natie, tot welke het gestrand vaartuig heeft behoord. De berigtgever vermoedt, dat de equipage zich met de sloepen naar den Javaschen wal heeft begeven. Er wordt onderzocht, of en in hoe verre de bevolking zelve aan den strandroof medepligtig is.

— Omstreeks 7 ure des avonds van den 16 december ll. is brand ontstaan in de dessa Lorasie, district Tjahyana, afdeeling Poerbolingo, residentie Banjoemaas, waardoor in korten tijd 69 huizen, eenig goud- en zilverwerk en meubilair van mindere waarde, benevens 670 sanga nieuwelings ingeoogste padie zijn vernield. — In den avond van den 26sten dier zelfde maand is brand ontstaan in de kampong Tjonking, nabij het etablissement van landbouw te Soekaradja, in de afdeeling Banjoewangie; 56 huizen en bijgebouwen zijn verbrand, wordende de schade op ongeveer *f* 6000 begroot. — Den 27 october 1850 is de geheele doesson Loeboe Gedang, afdeeling Lais, assistent-residentie Benkoelen, bestaande uit 17 goede woningen, afgebrand. Door het bestuur van Benkoelen zijn maatregelen genomen om de ramp zoo veel doenlijk te lenigen, ook door wederopbouwing van het gehucht.

— De bitjara-boetta van Goa (Celebes), *Mahmoed Kraeng Beroangin*, die sedert het jaar 1825 het bestuur over dit Land voerde, is den 28 november ll. overleden, ten gevolge waarvan het bestuur is overgegaan op zijnen zoon, *Abdoel Kadir Mohammad Aldied I-Koemala*, die reeds in 1825 tot vorst van Goa werd gekozen, doch, volgens 's Lands gebruik, bij het leven zijns vaders het bestuur niet vermogt uit te oefenen.

— Door Z. Exc. den Minister van Staat, Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd, tot secretaris der residentie Bezoekie, tevens vendumeester aldaar, *S. K. E. M. W.* baron *Gansneb genaamd Tengnagel*; tot president der algemeene rekenkamer, *C. G. Coorengel*; tot eersten commies bij de directie der middelen en domeinen, *A. G. van Rijck*; tot tweeden commies bij die directie, *P. J. G. du Puy*; tot derden commies bij de directie der cultures, *D. W. Schiff*; tot derden commies ter beschikking van den resident van Soerabaija, *J. H. E. Renssen*; tot klerken op het residentie-kantoor te Samarang, *J. H. Geesdorp*, *H. C. van der Wal* en *R. R. J. Schilter*; tot stads geneesheer, heel- en vroedmeester te Samarang, dr. *W. F. Steenstra Toussaint*; tot tweeden stads heel- en vroedmeester te Batavia, dr. *C. Swaving*, en tot ketelmaker bij de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaija, *N. M. Kahl*.

Bevorderd, bij de indigo-cultuur, tot assistent der tweede klasse, *G. W. Cloris*; tot assistent der derde klasse, *J. W. Brouwer*, en tot opziener der eerste klasse, *H. B. Wiggers*.

Overgeplaatst naar de residentie Kadoe, ter beschikking van den resident aldaar, de assistent der tweede klasse, *G. W. Cloris*.

Gesteld ter beschikking van den resident van Baglen, *R. K. van Olden*, onlangs uit Nederland aangekomen.

Bepaald, dat voor het loopende jaar 1851 als leden der commissie van revisie, ingesteld bij art. 49 der bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen (*Staatsblad* 1831, n.° 71), werkzaam zullen blijven de heeren *J. Schill*, gepensioneerd ambtenaar, en *J. H. Albrecht*, hoofdintendant der militaire administratie.

Op verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, de president der algemeene rekenkamer, *P. Jeekel*, zijnde hij later mede eervol ontslagen (uit hoofde van zijn vertrek naar Nederland) als lid van het bestuur over de Protestantsche kerk in Ned. Indië, en als lid der commissie tot het ontwerpen der vereischte wettelijke bepalingen tot verdere regeling van het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekkingen bewezen diensten.

Ontslagen, de ambtenaar *F. H. Boers*, uit de betrekking van klerk en havenmeester te Pontianak, en de bij besluit van 25 september 1848 geschorste postcommies te Soerabaija, *J. C. van Amersfoorth*, uit die betrekking.

Ontheven, de secretaris der residentie Bezoekie, *P. J. Serlé*, van de verdere vervulling dier betrekking, onder toekenning van wachtgeld.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend aan *F. Resner*, eerste commies bij het postkantoor te Batavia; aan *P. van Oers*, opziener der eerste klasse bij den waterstaat en 's Lands gebouwen te Batavia; aan den resident van Rembang, *V. P. G. de Serière*; aan *J. J. Peeters*, tweede commies ter algem. secretarie; aan *J. J. van Bulderen*, ambten. op wachtgeld, en aan den predikant bij de Protest. gemeente te Batavia, *N. Pluim Mentz*; de vier laatsten tot herstel van gezondheid.

Militair Departement.

Benoemd, tot plaatselijken adjudant te Samarang, de kapitein van het 12de bat. inf. *W. Milar*; tot adjudant in de 2de milit. afd. op Java, de 1ste luitenant *F. C. J. Kroesen*; tot lid van de directie van het verhoogd militair pensioenfonds, de kolonel der artillerie *A. Meis*, en tot lid van de directie van het militair weduwen- en weezenfonds, de majoor der artillerie *N. H. W. S. Whitton*.

Bevorderd, bij het wapen der infanterie, tot luitenant-kolonel bij het 8ste bat., de majoor *H. F. D. Odijk*; tot majoor, de kapitein *J. C. Boelhouwer*; bij de militaire administratie, tot aspirant-intend. de adjud.-onderoffic. *U. von Huguenin*; tot officieren van gezondheid der 2de kl. de officieren van gezondheid der 3de kl. *C. W. F. Mogk*, *H. T. Anhuth* en *J. N. Stevens*, zijnde de laatste belast met de civ. en milit. geneeskundige dienst te Pontianak.

Geplaatst, bij het 3de bat., de 2de luit. *W. D. Bode*; bij het 5de bat., de 2de luit. *R. H. Rhode*; bij het 7de bat., de 2de luit. *C. L. S. A. M. de Roy van Zuydewijn*; bij het 8ste bat., de 2de luitenants *W. C. A. van der Hucht*, *A. M. van der Hucht* en *A. C. van der Boon*, en bij het 9de bat., de 2de luit. *W. J. van der Vlist*, en bij het hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 3de klasse, *W. C. van Lockhorst*, allen onlangs uit Nederland aangekomen.

Overgeplaatst, de luitenant-kolonel der genie, *W. C. von Schierbrand*, van Soerabaija naar Batavia; de majoor der genie, *G. H. Uhlenbeck*, van Batavia naar Soerabaija; bij de geneeskundige dienst te Serang (Bantam), de officier van gezondheid der 3de klasse, *C. M. Lenz*, thans te Batavia; bij de geneeskundige dienst te Soerakarta, de officier van gezondheid der 3de klasse, *G. F. James*, thans te Batavia; bij de geneeskundige dienst te Samarang, de apotheker der 3de klasse, *M. M. A. de Lange*, thans te Soerakarta; de officier van gezondheid der 2de klasse, *L. Lindman*, van het hospitaal te Kedong-Kebo naar Batavia; de officier van gezondheid der 1ste klasse, *C. J. Serlé*, van het hospitaal te Willem I, bij het hospitaal te Kedong-Kebo; de officier van gezondheid der 2de klasse, *C. W. Muller*, thans ter beschikking te Batavia, naar het hospitaal te Willem I, en bij de militaire geneeskundige dienst te Sambas, de officier van gezondheid der 3de klasse, *W. C. de Nies*, thans bij het hospitaal te Samarang.

Goedgekeurd, dat door het Militair Departement zijn overgeplaatst, bij het 1ste bat., de kapit. *W. Campbell* en de 1ste luit. *E. C. W. von Pirch*; bij het 7de bat., de 2de luit. *H. von Ziwet*; bij het 9de bat., de 1ste luit. *C. B. Henrici*; bij het 10de bat., de 2de luit. *J. W. Konig*; bij het 13de bat., de 1ste luit. *H. E. G. Loder* en de 2de luit. *B. J. van Bosstraeten*; bij het 14de bat., de 1ste luit. *A. Raaymakers* en de 2de luit. *E. Voorthuis*; bij het garnizoens-bat. in de 1ste militaire afd., de 1ste luitenants *M. H. Dickmann*, *W. Beijerinck* en *J. C. Rappard*, en de 2de luitenants *O. von Below* en *F. G. Steck*; bij het garnizoens-bat. in de 3de militaire afd., de 2de luit. *H. H. G. Peltzer*; bij het garnizoens-bat. op Palembang, de 2de luit. *A. H. Kress*; bij het garnizoens-bat. op Celebes, de 2de luit. *J. Heckler*.

Eervol ontheven, de kolonel der artillerie *J. C. van Rijneveld*, van de verdere vervulling der betrekking van lid van de directie van het verhoogd militair pensioenfonds, onder dankbetuiging voor de in dezelve bewezen diensten.

Eervol ontslagen, de kapit. der inf. *J. Helmers*, uit de betrekking van plaatselijken adjudant te Samarang, zijnde hij geplaatst bij het 12de bat.

Op verzoek eervol uit Zr. Ms. milit. geneesk. dienst ontslagen, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. M. Kotteg*.

Een tweejarig verlof naar Nederland verleend, tot herstel van gezondheid, aan den generaal-majoor titulair, *J. Penning Nieuwland*, chef van den generalen staf; aan den kapitein der infanterie, *G. F. Nauta*, en aan den eersten luitenant van het regement Oostindische kavalerie, *E. T. A. H. van Rijneveld*.

AANGEKOMEN: Te BATAVIA 4 januarij *Generaal Michiels*, H. Prosser, van Amoy; 9 dito *Marco Bozzaris*, P. de Boer, van Amsterdam, en *Orestes*, C. F. A. Persille, van Amoy; 10 *Sumatra*, H. Veltman, van Padang; 14 *Zeeland*, F. de Winter, van Sambas; 15 *Catharina*, D. Lamers, van Macao; 16 *Erasmus*, H. F. Scharper, van Rotterdam; 17 *Gesina*, P. Burggraaf, van Aden, en *Europa*, D. Keus, van Rotterdam; 19 *Menado*, R. J. Rijken, van Bantam, en *Watergeus*, W. H. Kramer, van Rotterdam; 20 *Osiris*, P. IJ. Jobs qq. (voor wijlen G. J. Stam de Jonge), van New-York, en *Mary Goddard*, N. Koens, van Rotterdam. Te CHERIBON 13 dito *Gerardus Jacobus*, H. B. C. H. Ruysch, van Indramaijoe, en 15 *Delft*, B. J. Muller, van Batavia. Te BEZOEKIE 15 dito *Generaal van den Bosch*, F. Parlevliet Jz., van Soerabaija. Te PATJITAN 10 *Nijverheid*, E. van der Valk, en te SOERABAIJA 16 *Lourens Koster*, D. R. Kleve, beiden van Batavia. Te PANAROEKAN 2 dito *Formosa*, J. T. Verschuur, van Soerabaija, en 5 *Cornelia en Henriette*, T. Gollards, v. Probolingo (beide waren den 9den aldaar nog liggende). Te PASOEROEWAN 30 december *Philips van Marnix*, E. van Duyn,

van Batavia; 5 januarij *Ambarawa*, P. E. Karst, en *Schouwen*, C. Kraan, van Soerabaija. Te BANJOEWANGIE 9 dito *Admiraal Zoutman*, H. G. Hinrichs, van Pasoeroewan. Te PROBOLINGO 5 dito *Generaal Baron van Geen*, G. Rotgans, van Soerabaija.

VERTROKKEN: Van BATAVIA 4 januarij *Jonge Jan*, H. L. B. Evers, naar Jawana; 5 dito *Elisabeth en Johanna*, J. A. Ballot, naar Tjilatjap; 11 *Lourens Koster*, D. R. Kleve, en 13 *Prins Hendrik*, H. Smit, beiden naar Soerabaija; 14 *Delft*, B. J. Muller, n. Cheribon, *Maria Johanna*, J. Sullock, naar Padang, en *Sirius*, H. Mulder, naar Onrust; 16 *Jacatra*, T. Buys Jz., naar Samarang, *Castor*, J. J. C. Noodt, en *Rembrandt van Rhijn*, R. Grivel, naar Soerabaija; 17 Zr. Ms. stoomschip SAMARANG, luit. ter zee 1ste klasse J. J. Wichers, koers stellende om de Noord Oost; 18 *Maria Magdalena*, F. H. Popken, naar Soerabaija, en Zr. Ms. stoomschip ETNA, luit. ter zee 2de kl. J. G. de Man, koers stellende om de West; 19 Zr. Ms. stoomschip PHOENIX, luit. ter zee 1ste kl. J. Andreae, koers stellende om de Noord, *Zes Gezusters*, G. H. Ruhaak, en 21 *Ida Elisabeth*, J. M. Kleinhouwer, beiden naar Rotterdam; 24 *Zeeland*, F. de Winter, naar Soerabaija. Van SAMARANG 6 dito *Maasnymph*, A. J. Ihlower, en 15 *Jaya*, L. Tuk, beiden n. Amsterdam. Van SOERABAIJA 4 dito *Rembang*, T. Deighton, naar de Molukkos over Makasser; 6 *Mercator*, E. Brouwer, n. Nederland, en 9 *Wilhelmina Arnolda*, J. L. Mulder, naar Amsterdam; 12 *Dorothea*, H. Visser, over Panaroekan naar Amsterdam. Van PASOEROEWAN 8 dito *Bato*, W. F. Broeksmit, n. Dordrecht; 10 *Hendrika*, H. Reiniersen, n. Rotterdam; 14 *Cornelia*, C. Ehrensperger jr., en *Dionysia Catharina*, P. Arenspoot, beiden naar Amsterdam en alle vier door Straat Bali. Van PROBOLINGO 10 dito *Eugenie*, E. J. Bargman, naar Rotterdam door Straat Balie. Van BANJOEWANGIE 7 december *Straat Baly*, G. Mulder, naar Amsterdam; 11 dito *Ridderkerk*, H. Noltee, naar Rotterdam, en *Goede Verwachting*, F. H. Zeylstra, naar Amsterdam; 12 *Hendrik Jan*, P. Wap, en *Admiraal van Kinsbergen*, A. Glazener, naar Rotterdam; 13 *Elisabeth Anthonia*, J. Veenstra, naar Amsterdam; 16 *Drie Maria's*, L. G. Verbeek, naar Rotterdam, *Pauline*, B. J. Post, n. Middelburg, *Admiraal de Ruiter*, G. M. Titsingh, *Johanna Hendrika*, K. Hoek, *Peking*, J. van der Meulen, *Wassenaar*, A. Hofstee, en *Wilhelmina Lucia*, J. P. Carst, alle vijf n. Amsterdam; 19 *Jan Daniel*, J. H. Zeeman, n. Rotterdam; 24 *Catharina Johanna*, J. B. Jaski, *Rabenhaupt*, J. J. Prange, en *Waterloo*, W. W. van Epen, alle drie naar Amsterdam, *Nieuw-Lekkerland*, M. B. Hoffman, *Dankbaarheid aan de NHM.*, E. von Lindern, *Beurs van Rotterdam*, W. C. Veenstra, *Reijerwaard*, P. Wieriks, *Johannes Marinus*, J. van Delft jr., en 25 *Catharina*, W. Calander, alle zes naar Rotterdam; 29 *Jan Hendrik*, H. de Jong, naar Amsterdam; 3 januarij *Broedertrouw*, J. G. Kunst, naar Rotterdam, en *de Phoenix*, P. J. Kasse, naar Middelburg; 6 dito *Stad Utrecht*, F. P. J. Jaski, naar Amsterdam; 8 *Kenau Hasselaar*, O. Lindeman, naar Rotterdam; 10 *Willem de Clercq*, J. C. Hoek, naar Amsterdam. Van de WIJNKOOPSBAAI 14 december *Jan van Brakel*, A. van der Bent, naar Tjilatjap. Van PANAROEKAN 9 januarij *Louisa Prinses der Nederlanden*, J. F. H. Göbel, en van BANTAM 31 december *China*, T. C. H. Kock, beiden naar Amsterdam.

Ter reede van BATAVIA lagen den 24 januarij Zr. Ms. korvetten NEHALENNIA en BOREAS; fregat PRINS HENDRIK DER NEDERLANDEN; stoomschepen BATAVIA en ONRUST; de Nederlandsche schepen *de IJssel*, kapit. P. G. Visser; *Europa*, D. Keus; *Susanna Christina*, B. M. Corbière; *Gesina*, P. Burggraaf; *Erasmus*, H. F. Scharper; *Menado*, R. J. Rijken; *Resident van Son*, F. C. Bauditz; *Watergeus*, W. H. Kramer; *Zorgylied*, J. G. Appel; *Osiris*, P. IJ. Jobs qq.; *Catharina*, D. Lamers; *Marco Bozzaris*, P. de Boer, en *Mary Goddard*, N. Koens; — 21 Nederlandsch-Indische vaartuigen; — de Engelsche schepen *Good Success*, *Christina* en *Druid*; de Fransche schepen *Union*, *Sidonie* en *Virginie et Gabrielle*; de Zweedsche schepen *Gerda*, *Rapide* en *Martina*; de Siamesche schepen *Favorite* en *Celerity*.

Ter reede van SAMARANG lagen den 17 januarij de Nederlandsche schepen *India*, kapitein J. A. Pronk; *Plancius*, S. J. Rotgans, en *Neêrlands Koningin*, H. H. Kramer.

Ter reede van SOERABAIJA lagen den 16 januarij Zr. Ms. stoomschepen BROMO, VESUVIUS en BORNEO, schoenerbrikken DE HUZAAR en BANDA, schoeners JANUS en CIRCE, en roeikanonneerboot N.° 14; de Nederlandsche schepen *Jacoba Helena*, kapit. J. M. Pfeil; *Neptunus*, J. N. Schnijder; *Stad Amsterdam*, H. Blokziel; *de Roompot*, H. H. de Boer; *Aert van Nes*, J. Noback, en *Koophandel*, P. L. Dupain.

STRAAT SUNDA doorgezeild den 19 januarij *Gelderland*, H. de Wijn, den 17 dito van Batavia naar Amsterdam vertrokken.

LONDEN den 19 maart (*des avonds*).

Maandag vroeg de eerste minister *Russell* in het Lagerhuis aan den heer *Baillie*, of hij bij het voornemen bleef om den 25 dezer zijne motie van afkeuring der Regering ter zake van Ceylon te doen, waarop de heer *Baillie* zich beklaagde dat de Ministers hem onheusch hadden behandeld, door de discussien over de finantiële zaken des Lands om die aangekondigde motie te verschuiven. Hij zou er dus op den bepaalden dag geen gevolg aan geven, ten einde den gang der zaken niet te belemmeren, maar behield aan zich de vrijheid om de zaak van Ceylon nader ter sprake te brengen. Na wederzijdsche vrij scherpe aanmerkingen bleef het hierbij berusten.

De debatten over de wet op de kerkelijke titels werden daarna voortgezet, waarbij de redevoering van den Solliciteur-Generaal, tot verdediging van het ontwerp, het belangrijkste was. Hij betoogde dat de daad van den Paus eene inbreuk was op het prerogatief der Koningin, en zelfs in die tijden niet beproefd zou zijn toen de geheele bevolking de Roomsch Katholieke godsdienst nog beleed. In alle R. K. landen van Europa was, zeide hij, de benoeming van Bisschoppen door eenig ander gezag dan dat des Souvereins verboden, en in andere Protestantsche landen werden zij bij schikking tusschen den Souverein en den Paus aangesteld; waarom was dit ook thans in Engeland niet geschied? Onder de hoogere rangen der R. K. Geestelijkheid worden eene mate van eerzucht en een geest van aanmatiging bespeurd die met vastheid en beradenheid moesten worden te keer gegaan. Ook Ierland behoorde in de wet begrepen te worden, anders kon de Paus later een geheel heirleger Italiaansche bisschoppen derwaarts zenden, over welke de Iersche geestelijkheid hoegenaamd geen toezigt had.

Ook in de zitting van gisteren waren de discussien over dit onderwerp langdurig, maar voorden nog tot geen besluit. Onder de sprekers vóór de aanneming der wet was de minister *Palmerston*, die zeide gewenscht te hebben dat na de Parlements-acte van 1829 de wanden van het Lagerhuis nooit weder van godsdiensttwisten wedergalmd zouden hebben, maar de geheele schuld dat zulks nu geschiedde op den Paus wierp, tegen wiens onverschoonlijk gedrag men op de hoede moest zijn, dewijl in Spanje, Portugal, Oostenrijk, en overal waar de Pauselijke magt invloed kon verkrijgen, die magt werd aangewend om het wereldlijk gezag te onderdrukken. Men had er van gesproken een gezant naar Rome af te vaardigen, om den Paus te verzoeken het door hem gedane in te trekken of te wijzigen; maar dit keurde Zijn Lordschap ten sterkste af, en achtte den weg der wetgeving den eenigen mogelijken tegen de gepleegde aanmatiging. Morgen wordt deze zaak voortgezet; de zitting van heden was, tot op de afzending der berigten, onderanderen gewijd aan de motie van den heer *Frewen*, tot vermindering van den accijns op de hop, de tweede lezing van het ontwerp waarop met 131 tegen slechts 9 stemmen verworpen werd.

De Kanselier der schatkist zeide in de zitting van gisteren dat hij geen dag voor het doen zijner finantiële mededeelingen bepalen kon, uit hoofde der onzekerheid hoe veel tijd de debatten over de kerkelijke titelwet nog vereischen zouden, na den afloop van welke het noodig was tot de begrooting voor het leger over te gaan.

— De generaal sir *C. Napier*, laatst gouverneur-generaal van Engelsch Indië, is heden morgen van Douvres in deze hoofdstad aangekomen.

— Door de voorbeeldelooze inspanning der uitgevers zal de catalogus der groote tentoonstelling den 1 mei gereed kunnen zijn. Het getal der inzenders uit verschillende Landen bedraagt ruim vijftienduizend. Reeds hebben ongeveer vijfduizend personen, waaronder uit de hoogste rangen, zich doorloopende toegangkaarten aangeschaft, wier gezamenlijk bedrag nagenoeg twaalfduizend vijfhonderd ponden sterling beloopt.

— Een aantal naar China bestemde Fransche zendelingen arriveerde hier gisteren van Boulogne, en zal de reis weldra voortzetten. Zij hebben eene groote menigte fraaije kerksieraden en kostbare kleedingstukken voor kerkgebruik bij zich.

— Te Stockport, nabij Manchester, is eergisteren avond, in de katoenspinnerij van den heer *H. Mareland*, een stoomketel gesprongen, welk ongeval, behalve het gedeeltelijk afbranden van het hoofdgebouw en het aanrigten van eene schade van 5000 à 6000 ponden sterling, ook den dood van 14 werklieden ten gevolge gehad heeft.

— Eenige dagen geleden overleed in het Iersche graafschap Leinster zekere *James Armitage*, in den buitengemeen hoogen ouderdom van 109 jaren.

— De berigten uit Centraal Amerika vermelden de blokkade van Amapala, in den staat Honduras, door Engelsche schepen, en zeggen dat al de havens van San Salvador en Honduras nu door schepen dier Natie geblokkeerd waren, waarover ten sterkste geklaagd werd. De oorlog tusschen Guatemala en de geallieerde staten Honduras en San Salvador scheen onvermijdelijk geworden.

PARIJS den 19 maart.

De Wetgevende Vergadering heeft gisteren de beraadslagingen over het nieuwe tarief der suiker en koffij voortgezet en heden ten einde gebragt, met bepaling dat er reden bestaat tot eene tweede lezing van het wetsontwerp daaromtrent over te gaan.

— De onderhandelingen over de zamenstelling van een definitief Ministerie worden ijverig voortgezet, maar nog met weinig uitzigt op een spoedigen gewenschten uitslag.

— De Bisschop van Chartres heeft een herderlijken brief aan de geestelijkheid van zijn Bisdom gerigt, welke als niets anders kan beschouwd worden dan een hatelijken uitval tegen het mandement van den Aartsbisschop van Parijs van den 15 januarij ll., waarbij deze de geestelijken van zijn Bisdom uitnoodigde, zich van de politiek te onthouden en hun gehoorzaamheid aan de wetten en liefde tot het Vaderland aanbeval. Het antwoord van den Aartsbisschop op het schrijven van den Bisschop van Chartres heeft zich niet doen wachten en zal in de Katholieke wereld groote sensatie verwekken, dewijl de Aartsbisschop den herderlijken brief van den Bisschop naar het provinciaal concilie verwijst.

— De lotingsdagen zijn op vele kleine plaatsen des Lands weder eene gereede aanleiding tot demonstratien geweest. Te Lunel onderanderen werden de nationale kleuren door het slijk gesleurd en oproerige kreten, als *leve Hendrik V!* gehoord.

— Bij de opvoering der *Lucie* had ll. zondag te Elbeuf eene treurige vergissing plaats. De heer *Carré* had verzuimd den dolk mede te brengen, van welken hij zich gewoonlijk bedient, en welks lemmet bij het toeslaan in het hecht terugdringt. Men moest dus de toevlugt tot een anderen dolk nemen, maar de heer *Carré* vergat in het vuur van zijn spel dat hij zijn gewoon wapen niet had en trof zich inderdaad met den dolk, welke 2 a 3 duim in de borst drong. Men hoopte den jeugdigen kunstenaar nog in het leven te behouden.

— De commissie tot regeling der Spaansche schuld hield den 22 dezer weder eene vergadering; de Minister van Finantien had haar verscheiden door haar verlangde stukken medegedeeld, en de commissie vereenigde zich met het voorstel van den heer *Llorente*, om deze ingekomen stukken te onderzoeken alvorens de beraadslagingen over artikel 2 van het ontwerp aan te vangen. De commissie zou den 14den weder bijeenkomen. — In de Spaansche Kamer der Gedeputeerden zette men dagelijks de woordenwisselingen voort over het wetsontwerp betrekkelijk de ligting van 35,000 man.

KEULEN den 20 maart.

H. M. de Koningin der Nederlanden kwam dingsdag namiddag ten drie ure te Mainz aan, en werd aan de met vlaggen versierde landingsbrug der Nederlandsche stoombootmaatschappij door de groothertogin *Stephanie* van Baden ontvangen en naar het hôtel *zum Pfalzer Hof* begeleid.

— Het antwoord van het Pruissisch Kabinet op *Schwarzenbergs* nota van 6 dezer zou hoofdzakelijk inhouden, dat Pruissen bereid is het presidium in het daar te stellen uitvoerend bewind aan Oostenrijk af te staan, onder voorwaarde dat het presidium in de militaire commissie uitsluitend aan Pruissen wordt opgedragen.

Het officieel Wurtembergsch dagblad noemt alles wat wegens het antwoord van vorst *Schwarzenberg* op den bekenden brief des Konings van Wurtemberg gezegd is geheel bezijden de waarheid.

— Van al de geruchten wegens het zamentrekken van troepen aan de grenzen van Piemont en Zwitserland blijkt slechts zoo veel waar te zijn dat langs die grenzen een zuiver finantieel kordon van drie bataillons getrokken is.

In verscheiden Zwitsersche Kantons werden den 10 dezer vrij zware schokken van aardbeving waargenomen. Hier en daar kraakten de huizen en vielen de schilderijen van de wanden.

's GRAVENHAGE den 20 maart.

Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden: aan mr. *F. J. van Beysingen*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Rozendaal en Nispen, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen *L. J. Schoonheyt*; aan *J. van Berchem* op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Heesch, en in zijne plaats als zoodanig te benoemen *Th. A. Wolters*, secretaris aldaar, met vergunning om die betrekkingen te vereenigen.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Z. M. goedgevonden: 1°, eervol ontslag te verleenen aan *G. van Dam*, op zijn verzoek, uit de betrekking van hoogheemraad van den Zuid-IJsseldijk (Utrecht), en aan *J. de Bruyn*, uit de betrekking van lid van het polderbestuur van Lopik (Utrecht); 2°, te benoemen: tot lid van het bestuur der polders Neerbroek en Reijerskoop (Zuidholland), in plaats van *B. Kortlever*, benoemd tot polderschout, *T. Heykoop*; tot lid van het bestuur van den polder Middelkoop, onder Leerbroek (Zuidholland), *F. Buyserd*, in plaats van *S. Toom*, benoemd tot polderschout; tot dijkgraaf, penningmeester en secretaris van den polder Abbenbroek (Zuidholland), *P. van Proojen*, in plaats van wijlen *H. A. Zwier* baron *de Vos van Steenwijk*, genaamd *van Essen van Abbenbroek*; tot hoogdijkheemraden 's Lands van Arkel beneden de Zouwe, voor den tijd van twee jaren, ten gevolge van aftreding, *G. C. van Appeltere*, *P. van Maaswaal*, *H. Polvliet* en *D. de Kuyper*; tot heemraad van den polder Waard en Groet (Noordholland), *K. Singer*, ten gevolge van aftreding; tot gezworen bij den polder Oud-Noordbeveland (Zeeland), *J. de Regt* Mz., in plaats van wijlen *G. A. Israel*, en tot hoogheemraad van den Zuid-IJsseldijk (Utrecht), mr. *O. Braat Bisdom van Cattenbroek*, in plaats van *M. van Berkel*, benoemd tot dijkgraaf.

— Heden zijn de stembiljetten geopend tot de verkiezing van een lid der Provinciale Staten in Zuidholland, in de plaats van jonkh. mr. *J. C. de Jonge*, die zijn ontslag uit die betrekking genomen heeft. De uitslag der stemming was als volgt: er waren ingeleverd 467 biljetten, als: 's Gravenhage 313, Rijswijk 12, Voorburg 68 en Wassenaar 31; volstrekte meerderheid 234 stemmen. De heer mr. *A. A. J. Meylink* heeft bekomen 194 stemmen; *S. A. van Hoogstraten* 125; jonkh. mr. *F. G. A. Gevers Deynoot* 75; mr. *D. van de Wijnpersse* 29; mr. *D. Donker Curtius* 9; mr. *v. d. Kemp* 9; jonkh. mr. *J. H. Caan van Neck* 6; *S. E. Andries* 3; mr. *D. Polak Daniels* 2; mr. *A. de Pinto* 2; *J. B. Klis* 2, en eenige andere heeren ieder 1 stem. Niemand heeft alzoo de volstrekte meerderheid bekomen, en er zal dienvolgens eene overstemming moeten plaats hebben tusschen de heeren mr. *A. A. J. Meylink* en *S. A. van Hoogstraten*.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal saturdag den 22 dezer bestaan uit *Charles VI*.

's GRAVENHAGE den 21 maart.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag 21 maart.*

In deze zitting is ingekomen eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, betrekking hebbende op het aan hem verzonden adres van den heer *Kicherer* omtrent diens ontslag als kapitein bij de schutterij te Amsterdam. Aan het verzoek voldoende om inlichting waarom de beschikking van Gedeputeerde Staten ten deze, in hooger beroep gewezen, niet in den schuttersraad is voorgelezen, geeft de Minister hoofdzakelijk ten antwoord, dat de bedoelde schuttersraad oordeelde, volgens het 2de lid van art. 65 der wet op de schutterijen, van 11 april 1827 (*Staatsblad* n.° 17), dat zijn vonnis voor geen hooger beroep van Gedeputeerde Staten vatbaar was, en dat bij gevolg de beschikking van Gedeputeerde Staten was buiten de wet, en deze niet bij magte waren het vonnis van den krijgsraad te niet te doen. Daar bovendien de schuttersraad niet binnen zes weken eene dispositie des Konings ontvangen had, uit krachte dierzelfde wetsbepalingen, meende de raad dat zijn vonnis als door Z. M. goedgekeurd moest worden geacht. Dit is de eenige reden waarom de beschikking van Gedeputeerde Staten niet is voorgelezen. — Deze missive zal worden gedrukt en rondgedeeld en voorts in handen worden gesteld van eene commissie van vijf leden, zijnde de heeren *de Man*, *Mackay*, *van Nispen van Sevenaer*, *Godefroi* en *Borret*.

Door de Afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs voor het wetsontwerp tot verhooging van de Staatsbegrooting van 1851 voor eene sluis te Willemsoord, de heeren *Stolte*, *Slicher van Domburg*, *Ter Bruggen Hugenholtz*, *Wintgens* en *Metman*.

Omtrent dat wegens de scherpregters en hunne adsistenten, de heeren *Provó Kluit*, *Dirks*, *Zijlker*, *Wintgens* en *Jespers*.

Voor de beide wetsontwerpen houdende naturalisatie van de heeren *Stephenson* en *Bahlmann*, de heeren *Ypey*, *de Limpens*, *van der Veen*, *van Wijlick* en *Anemaet*.

Omtrent het wetsontwerp houdende verordeningen wegens de schatkistbiljetten, de heeren *van Doorn*, *Poortman*, *Engelen*, *Bachiene* en *Bots*.

De Commissie van Rapporteurs over het voorstel van drie leden, betrekkelijk het verleenen van schadeloosstelling aan de leden van de voormalige Eerste Kamer, is met haar verslag gereed. — Dat verslag zal worden gedrukt en rondgedeeld, terwijl de beraadslagingen zullen worden gehouden op woensdag 26 maart, ten 11 ure.

Nog is de Commissie van Rapporteurs gereed met haar algemeen verslag over het ontwerp betrekkelijk de verjaring der straffen, in zake van drukpers-delicten. — Drukken en ronddeelen; beraadslagingen na afloop van de behandeling der vorige wet.

De Voorzitter herinnert, dat in de laatste vergadering besloten was nader te bepalen, wanneer de voorstellen tot herziening van het reglement van orde naar de Afdeelingen zullen worden verzonden. Ten gevolge daarvan zal een punt onbehandeld blijven, namelijk het opmaken van den rooster van aftreding, naar aanleiding van art. 15 der kieswet. De commissie heeft echter opgemerkt, dat de ondervinding in de laatste maanden geleerd heeft, dat, wanneer de loting niet dadelijk geschiedt na eene vernieuwing der Kamer, dit punt ongevoelig blijft uitgesteld. Uit dien hoofde acht de President het noodig een dag te bepalen tot vaststelling van den rooster van aftreding, ingevolge art. 15 bovengemeld, en dit alzoo te doen plaats hebben op aanstaanden woensdag, na afloop van de behandeling der beide bovengenoemde wetten. — Dien overeenkomstig wordt besloten.

Aan de orde van den dag is het opmaken eener lijst van vijf kandidaten, tot vervulling der vacature bij den Hoogen Raad der Nederlanden.

Na verschillende stemmingen wordt deze lijst zamengesteld uit de heeren: 1°, mr. *N. Olivier*, advocaat te Leyden; 2°, mr. *G. van IJsselstein*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Zeeland; 3°, mr. *S. Schmolck*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Zuidholland; 4°, mr. *P. W. Alstorphius Grevelink*, regter in de arrondissements-regtbank te Assen, en 5°, mr. *J. D. W. Pape*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch. — Deze lijst zal Z. M. worden aangeboden.

Aan de orde van de dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet, tot regeling der ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 december 1851. Na eenige discussien, waaraan deel namen de heeren *Storm van 's Gravesande*, *Jongstra*, *de Man* en *Wintgens*, als mede de Ministers van Oorlog en van Finantien, is dit ontwerp aangenomen met 33 tegen 28 stemmen. Tegen de heeren *Hengst*, *de Man*, *Luyben*, *van Hoëvell*, *Storm van 's Gravesande*, *van Zuylen*, *Dullert*, *Jongstra*, *van der Linden*, *Westerhoff*, *van Doorn*, *Bots*, *Bachiene*, *Meeussen*, *Storm*, *Engelen*, *Anemaet*, *v. Wijlick*, *Metman*, *Hugenholtz*, *Heemskerk*, *de Poorter*, *Dommer van Poldersveldt*, *Zijlker*, *van Hall*, *van Goltstein*, *van der Heyden* en *Reinders*.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp van wet tot het brengen eener wijziging in de wet van 28 julij 1850 (*Staatsblad* n.° 44) wegens het Nederlanderschap. Over dat ontwerp hebben het woord gevoerd de heeren *van Goltstein* en *van Nispen van Sevenaer*, benevens den Minister van Binnenlandsche Zaken. Het ontwerp is *aangenomen* met eene meerderheid van 55 tegen 3 stemmen, de heeren *van Lijnden*, *van Goltstein* en *van Voorst*.

Vervolgens is het ontwerp van wet strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan *H. F. A. Sasse*, wonende te Rijp, provincie Noordbrabant, zonder beraadslaging met algemeene stemmen *aangenomen*.

De aangenomen ontwerpen zullen worden verzonden aan de Eerste Kamer.

Waarna de Vergadering is gescheiden.

De Afdeelingen van de Tweede Kamer zullen in de volgende week onderzoeken de ontwerpen van wet betrekkelijk de militaire pensioenen en vervolgens de voordragt van wet nopens de ministeriële verantwoordelijkheid. De tijd van het onderzoek van de wet nopens de zamenstelling der regterlijke magt is nog niet bepaald.

ROTTERDAM den 21 maart.

Gisteren heeft alhier de opening plaats gehad der stembriefjes voor de verkiezing van twee leden der Provinciale Staten van Zuidholland in het 1ste hoofd-kiesdistrict dezer stad, ter vervanging van de heeren mr. *J. van Dam van Noordeloos* en *J.s Mees*. Van de 840 uitgebragte stem-

biljetten waren slechts 248 ingekomen, waarbij 2 van onwaarde, derhalve 246 geldige, zoodat de volstrekte meerderheid was 124 stemmen.

De uitgebragte stemmen waren aldus verdeeld: de heeren mr. *W. T. Gevers Deynoot* 121, *P. H. Tromp* 107, *J. H. C. van der Kun* 56, mr. *J. van Stolk* Cz. 43, mr. *W. S. van Reesema* 25, mr. *C. D. Beels* 22, mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde* en *H. Hoffmann van Hove* ieder 12, *E. C. J. van Schelle* en *J. A. Scholten* ieder 7, mr. *M. Bichon van IJsselmonde* 6, mr. *H. J. van Buren*, *C. A. van Kerckhoff*, *T. T. Gleichman* en *W. Moens* elk 5, *E. P. J. Driebeek*, *S. B. Criellaert* en mr. *T. W. Gevers Deynoot* ieder 4, mr. *A. Bakker* 3, *J. van der Kun*, *W. Suermondt* Bz. en *W. N. Rose* ieder 2 stemmen, en eindelijk nog 27 verschillende personen ieder 1 stem.

Daar niemand de volstrekte meerderheid op zich heeft vereenigd, moet worden overgestemd tusschen de heeren mr. *W. T. Gevers Deynoot*, *P. H. Tromp*, *J. H. C. van der Kun* en mr. *J. van Stolk* Cz.

— Onze verdienstelijke stadgenoot, de heer *J. G. Grebe* Jr. had gisteren, op daartoe ontvangene uitnoodiging, de eer, de zilveren bokaal, voor de groote tentoonstelling te Londen bestemd en door hem uit een enkel stuk zilver gedreven, van welke in onze Courant van 18 dezer bereids gewag is gemaakt, Z. M. den Koning ter bezigtiging aan te bieden, en de betuiging van Hoogstdeszelfs goedkeuring te ontvangen, gelijk hij vroeger die der goedkeuring van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden reeds ontvangen mogt. Allen die deze bokaal mogten bezigtigen (waartoe zich heden voor het laatst de gelegenheid aanbood) roemen om strijd de kunst, den zuiveren smaak en het geduld des werkmeesters. De beker, uit wijngaardranken als zamengesteld, en zich uit een boomstam verheffende, wordt door een bevallig kinderfiguurtje geschraagd, terwijl twee andere niet minder bevallige kinderfiguren zich tusschen de ranken vertoonen, en een vierde in rustende houding aan de achterzijde op het voetstuk ligt. Ook het verdere bijwerk is zeer fraai.

— De Arrondissements-Regtbank alhier heeft in eene algemeene vergadering, den 17 dezer gehouden, op de gedane voordragt ter vervulling van de twee vacatures in den raad van toezigt en discipline, de heeren mr. *J. H. Lentfrinck* en mr. *A. Veder* op nieuw benoemd en eerstgemelden als deken aangewezen, zoodat de raad nu weder is zamengesteld uit de heeren mr. *J. H. Lentfrinck*, deken, *A. Bakker*, *P. C. Hoynck van Papendrecht*, *F. A. Leesberg*, *A. Veder* en *P. van der Hoeven*, secretaris.

— Dingsdag morgen is Zr. Ms. fregat DE RIJN te Vlissingen in het maritime dok gehaald.

— Laatstleden maandag is bij gelegenheid der paardenmarkt te Barneveld, bij Amersfoort, een gepensioneerd militair door een boer uit Hoogland, in dronkenschap, met een mes in den onderbuik gestoken, en onmiddellijk aan de gevolgen daarvan overleden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 19 dezer 1 el 2 duim.

— Den 17 dezer is aan de Groningsche Hoogeschool tot doctor in de beide regten bevorderd de heer *E. J. Huber*, van Groningen.

HELLEVOETSLUIS den 20 dezer. Gisteren na den middag arriveerden *Christiaan Huygens*, H. R. Bok, en *Elisabeth*, P. Serlé, van Batavia; *South Carolina*, J. Stewart, van New-York; *Pollux*, G. R. de Jonge, van St. Ubes, en *Union*, D. Patterson, v. Boness. En stoomde in zee *Rhine*, R. Stranack, n. Londen. Het fregatschip *Prinses Marianne*, kapit. E. Bergman, is door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door naar Brouwershaven gesleept. De schoener *Piet Hein* is op de Reede teruggekomen; de wind Z. Z. W. Heden morgen arriveerden *Heinrich Gustav*, M. H. Franck, van Fernambuck, laatst van Cowes, en *Ocean* (st.), J. C. Hast, van Londen; de wind Z. W.

HELLEVOETSLUIS den 21 dezer. Gisteren na den middag arriveerden *Kronos*, H. P. Christophersen, van Liverpool; *Sir John Renny*, G. Conay, van Blyth, en *Emily*, T. Carruthers, van Sunderland. De brik *Maese*, kapitein T. Moloney, is over het Pampus gezeild en aldaar geankerd; de wind Z. W. — Heden morgen zeilden in zee *Maese*, T. Moloney, naar Hull; *Margaret Thomson*, D. Galloway, naar Antwerpen, en *Hendrika Ellida*, J. H. Oorburg, n. Dantzig. Het schip *Nova Zembla* is door de stoomboot *Brouwershaven* binnen door van Brouwershaven alhier in het Kanaal gesleept. En arriveerden *Prudenter*, J. T. Hansen, van Liverpool, en *Admiral Windham*, C. Allcock, v. Guernsey; de wind Z. W.

BRIELLE den 20 dezer. Gisteren na posttijd zijn binn engekomen *Vriendschap*, F. F. Bieze, van Londen, en *Swanland* (st.), W. Holdsworth, van Hull; — heden voor posttijd *Magnet* (st.), T. Colyer, van Londen; de wind W. Z. W.

BRIELLE den 21 dezer. Gisteren na posttijd arriveerden *Admiraal Ver-Huell* (st.), J. Mouthaan, van Havre, en *Norfolk* (st.), J. Leetham, van Goole; — heden voor posttijd *Sea Gull* (st.), G. Nichol, van Hull. En zeilden *One*, W. Orwin, naar Sunderland; *Hendrika*, J. R. Zoutman, naar Grangemouth; *Roelina*, K. J. Pronk, naar Hamburg; *Arendina*, L. R. Leeuwes, *Margrietha Gesina*, J. W. Stuit, en *Amicitia*, J. G. Bossinga, op avontuur; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 20 dezer. Heden morgen zeilde *Eendragt*, K. van den Hoest, naar de Noord Zee; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 21 dezer. Heden morgen zeilden *Adriana Petronella*, J. den Dulk, n. Londen; *Algemeen Belang*, J. Warnaar, en *de Nijverheid*, W. van der Gaauw, naar de Noord Zee; de w. Z. W.

BROUWERSHAVEN den 19 dezer. Uit zee heden *d'Elmina*, J. C. Jansen, van Batavia naar Rotterdam.

BROUWERSHAVEN den 20 dezer. Uit zee *Stad Dordrecht* (st.), J. H. Stuit, van Londen naar Dordrecht; de wind Z. W.

TEXEL den 19 dezer. De wind W. en W. Z. W. Binnengekomen *Anna Margaretha*, J. J. S. Rühl, van Batavia; *Phoenix*, H. J. de Boer, v. Suriname; S. Christiansen v. Frederikstad en L. Steenfeldt van Drammen. Uitgestoomd *Lord John Russell* en *Ranger* n. Londen.

TEXEL den 20 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen *Argentin*, A. N. Sandström, van Rio-Janeiro; *Diana* (st.) en *Roscommon* (st.) van Londen, en O. Holst van Holmstrand. Vertrokken H. J. Ketelaar naar Newcastle.

VLISSINGEN den 20 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen N. de Meire en J. Voets van Rio-Janeiro; voor Gent G. A. Valk van Lubeck.

AANGEKOMEN: Te PORT ADELAIDE 3 november *Delta*, G. Crans, van Londen. Te SAMARANG 22 januarij *Clara Anna Maria*, P. J. Bakema, van China, laatst van Singapore. Te MARSEILLE 15 J. Mateling van Antwerpen, D. J. Zijlstra, J. Kontermowitz en A. J. Huberth v. Amsterdam.

VERTROKKEN: Van HONG KONG 23 januarij *de Komeet*, F. Wissemann, naar San Francisco. Van HAVANNA 17 februarij *de Snelheid*, T. Meijer, naar Amsterdam. Van TRIEST 12 dezer T. A. de Boer naar Antwerpen. Van BORDEAUX 17 *Johanna*, Hazewinkel, naar Rotterdam. Van NANTES 15 E. S. van der Wijk naar Amsterdam. Van HAMBURG 16 *Twee Broeders*, Koster, n. Laaland. Van KIEL 17 H. P. de Boer Sap naar Stettin.

UITGEKLAARD: Van BALTIMORE 1 dezer *Louis*, Scharwe, n. Amsterdam. Van BOSTON 25 februarij *Polaris*, F. Ruiter, naar Rotterdam.

NEW-YORK den 5 dezer. De Zweedsche bark *Ulrica*, kapit. J. N. Wahlgren, te Charleston voor Antwerpen beladen met 500 balen katoen en 300 tiersjes rijst, is den 27 februarij ter reede van Charleston in brand geraakt, en, terwijl men haar door de rivier sleepte om de lading aan wal te brengen, op eene bank gestooten, waardoor zij omsloeg en zonk. Het schip zal geheel weg zijn. — Alhier laden: voor Amsterdam *Valeria*, Wickman, en *Norge*, Mikkelsen; voor Rotterdam *Gustav Wasa*, Clase, en *Leila*, Stafford.

CUXHAVEN den 19 dezer. De kof *Hendrika*, kapit. J. B. Nieboer, van Hamburg naar Londen bestemd, is met gebroken spil en andere schade alhier in de haven gekomen.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 18 *en* 19 *maart:*

Te ROCHESTER aangekomen 14 W. Hopkins v. Rotterdam. Te YARMOUTH 15 T. Brown v. Harlingen. Te GRANGEMOUTH 15 J. Scotland en H. H. Smit; te BANFF 13 J. Darnell; te ABERDEEN 15 J. Taylor en te JERSEY dien dag F. Langlois, alle vijf van Rotterdam. Te CARDIFF 16 *Clara Henriette*, N. D. de Boer, v. Amsterdam; vertrokken 15 *Vriendschap*, naar Barcelona. Te LIVERPOOL in lading gelegd B. B. Kuen Rz., en uitgeklaard Hadgraft, beiden naar Rotterdam; afgezeild 17 P. F. Wold naar Windau. Te LONDEN aangekomen 18 L. J. Zoeler van Nykiöbing en 19 J. Ismay van Rotterdam; in lading gelegd I. Heath naar Rotterdam.

Het schip *Irene*, kapit. R. T. Pik, van Dordrecht naar Yarmouth, is den 17 dezer te Portsmouth binnengeloopen.

CARGA-LIJST.

OCEAN, J. C. HAST, van *Londen.*

1 partij Hout, *C. Hemmann en Co.;* 153 stukk. Koper, *F. Carp;* 12 IJzeren Staven enz., *Minderop en van Heel;* 1 IJzeren As, 1 bond. Staaldraad en 1 p. Koopm., *Boutmy en Co.;* 70 cer. Koopmanschap, *Pluygers en Hauck;* 3 b. Wol, *C. L. Ringrose en Co.;* 3 cer. Indigo en 1 k. Naalden, *J. B. Crol en Co.;* 2 mand. Sodawater, *W. Erkelens;* 34 kistjes Zilveren Specie, *Grohé en Sander;* 12 p. Koopm., Diversen; 105 cer. Kina, 30 b. Madras Katoen, 40 kistjes Blik, 34 k. Thee, 7 b. Huiden en 9 p. Koopm., Order.

MAGNET, TH. COLYER, van *Londen.*

9 k. Lacdije en 3 cer. Cochenille, *S. A. le Vino en Co.;* 2 cer. Indigo en 1 partij Verwhout, *Thormann en Co.;* 1 v. Cochenille, 1 k. Gember en 2 cer. Koopm., *Pluygers en Hauck;* 32 b. Vellen, *Boutmy en Co.;* 9 boss. Staal, *Eckstein en Simon;* 8 b. Koopm., *Allan en Co.;* 2 b. en 1 k. dito, *Bahlmann en Co.*, en 50 b. dito, Order.

VRIENDSCHAP, F. F. BIEZE, van *Londen.*

2248 zakk. Guano, *Mees en Moens.*

KRONUS, H. P. CHRISTOPHERSON, van *Liverpool.*

84 blokken Mahoniehout, *Rochussen en Pit*, en 136 vaten Palmolie, *F. W. C. Blom.*

SWANLAND, W. HOLDSWORTH, van *Hull.*

1012 staven en 60 bossen IJzer, *E. S. de Jonge.*

IVANHOE, TH ROBERTSON, van *Leith.*

3 b Linnen Garen, *C. Hemmann en Co.;* 4 b. Koopm., *Bahlmann en Co.;* 1 b. dito, *P. A. van Es en Co.;* 1 b. dito, *Ph. v. Ommeren;* 9 b. en 1 k. dito, *J. B. Crol en Co.;* 6 b. dito en 4 b. Linnen Garen, *C. L. Ringrose en Co.;* 1 b. Koopm., *S. van Westerborg;* 1 b. dito, *J. van Raalte;* 5 v. dito, *Molijn en van Wijk;* 1 pijp Naphta, *Reuchlin en Dutilh;* 1 b. Koopm., *Boutmy en Co.;* 1 b. dito, *A. J. Polak en Zonen;* 1 baaltje dito, *W. Morley;* 150 ton Gietijzer, *E. S. de Jonge;* 76 stav. en 3 pl. IJzer, 4 b. en 1 z. Koopm., Order.

TRE VENNER, J. JÖRGENSEN, van *Faaborg.*

70 last Rogge, *Mettenius, Reepmaker en Co.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het gekoperd Nederlandsch Barkschip *Nagasaki*, kapitein *F. A. Bunnemeijer*, hebbende bijzonder goede inrigtingen voor Passagiers. Adres ten kantore van *Wambersie en Crooswijck.*

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Vrouw Margarietha*, kapit. *H. H. Nieboer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DUNDEE en PERTH, het Engelsch Schoonerschip *City of Rotterdam*, kapitein *James Lee.* Adres ten kantore van *George Levingston* en van *J. A. Houwens.*

HAMBURG, het Nederlandsch Smakschip *Jonge Gerrit*, kapitein *B. G. Gerritsma.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP en BATAVIA, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Maas*, kapitein *J. N. Lotzow.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Vrouw Martha*, kapit. *J. T. de Jonge.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

PLYMOUTH, het Engelsch Brikschip *Pioneer*, kapitein *J. Hellyer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Catharina Knelsina*, kapit. *H. E. Vos.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het snelzeilend Nederlandsch nieuw gezinkt Galjootschip *Anna Augusta*, kapitein *A. J. Kuiper.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, PANAMA en SAN FRANCISCO, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Everdina Elisabeth*, kapitein *C. J. Tonjes;* om in den loop der maand Maart te vertrekken; hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres ten kantoren van den Heer *Ed. Serruys*, en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 14 Maart.* Spanje 3 per cents 34⅝ a ¾; dito 4 per cents 15¾ a ½; dito 5 per cents 16½ a ⅝; Coupons 9¼ a ½; Rentel. Schuld $6\frac{5}{16}$ a ⅜.

Den 15den. Spanje 3 per cents 34⅞ a 35; dito 5 per cents 16¾ a ⅞; Coupons 9⅝ a ¾; Rentel. Schuld 6⅜ a $\frac{7}{16}$.

PARIJS *den 19 Maart.* Frankrijk 3 per cents 57. 90 a contant en tegen ultimo; dito 5 per cents 94. 20 a contant en 94. 25 tegen ultimo, de Actien van de Bank 2195; Napels 99. 25; Spanje 3 per cents Binnenl. 34; dito Passive 5¼; Rusland 4½ per cents 96¼. — A contant sloten zoowel de 3 als de 5 per cents Fransche fondsen even als gisteren. Er is dezer dagen bijzonder veel handel in Spoorweg-Actien.

Den 20sten. Frankrijk 3 per cents 57. 95; dito 5 per cents 94. 15 a 94. 30; Spanje 3 per cents Binnenl. 34; dito Passive 5¼ a ½.

LONDEN *den 19 Maart.* De 3 per cents Geconsolideerden 96⅜ a ½ a contant, en 96½ a ⅝ voor rekening; Rusland, 4½ per cents, 97¾; Spanje, 5 per cents, 21¾ a contant; dito Passive 5½; Portugal, 4 per cents, 33½ a 34; Brazilië 93; Mexico 33 a ¼; Peru 85; Grenada, Uitgest., 4¾; Holland, 2½ per cents, 58¾ a contant, en dito 4 per cents, Certificaten, 91½ a 92. De Wissel op Amsterdam, 18 dezer, 11, 15½ a ¾; op 3 maanden 11, 17¼, en op Rotterdam 11, 17¾ a ½.

Den 20sten. De 3 per cents Geconsolideerden 96½ a ⅝; Spanje, 5 per cents, 21½ a ⅝; dito Passive $5\frac{7}{16}$ a $\frac{9}{16}$; Rusland, 4½ per cents, 97½ a ⅝.

ANTWERPEN *den 20 Maart.* België 2½ per cents 50¾ papier. Spanje 5 per cents 13¾; dito Binnenl. 3 per cents $33\frac{15}{16}$ pap.

AMSTERDAM *den 21 Maart.* Nederl. Werkel. Schuld, 2½ pc., 57⅞; idem, 3 pc., $67\frac{5}{16}$ a 67¼; idem, 4 pc., $88\frac{7}{16}$ a 88½; Amort. Sijndic., 3½ pc., 88⅞. België, Cert. bij *Rothschild*, 2½ pc., $47\frac{9}{16}$. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 105; idem 1828–1829, 5 pc., 103⅝; Negotiatie 1831–1833, 5 pc., 94⅞; idem bij *Stieglitz*, 4 pc., $86\frac{7}{16}$. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 13¾ a $13\frac{13}{16}$, gebl. $13\frac{13}{16}$; idem, £ 510, 5 pc., $13\frac{13}{16}$ a $13\frac{15}{16}$, gebl. $13\frac{15}{16}$; idem Onbepaalde, 5 pc., 13⅝ a 13¾; idem Coupons $8\frac{13}{16}$ a $8\frac{15}{16}$; Nieuwe, 3 pc., 38⅜; Binnenl., 3 pc., $33\frac{13}{16}$ a 34, gebl. 33⅞; Uitgestelde Schuld 5¼ a $5\frac{5}{16}$. Portugal, te Londen, 5 pc., $36\frac{1}{16}$ a 36⅛; id., 4 pc., $35\frac{7}{16}$. Oostenrijk, Metal., 5 pc., 69½ a 69¾; id., 2½ pc., 37⅝ a 37¾; idem Nieuwe 1849, 5 pc., 77 a $77\frac{5}{16}$, gebl. 77¼. Mexico, te Londen, 5 pc., 32.

AMSTERDAM *den 21 Maart.* Hamburg 2 maanden *f* 35, idem zigt *f* $35\frac{3}{16}$; Londen 2 maanden *f* 11. 70, idem zigt *f* 11. 77½ pap.; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41½; Petersburg 2 maanden *f* 181½. Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 21 Maart.* Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 57⅛. Spanje, *Ardoin*, £ 85, 5 pc., $13\frac{27}{32}$; id. £ 170, 5 pc., 13⅞; idem £ 510, 5 pc., 14; Binnenl. a *f* 6000, 3 pc., 33⅞ l. k., $33\frac{15}{16}$ h. k.; Coupons *Ardoin* 8⅞; Passive 5½; Frans. Uitgest. $5\frac{5}{16}$ l. k., 5⅜ h. k., $5\frac{5}{16}$ gebl. k.. Oostenrijk, Nieuwe Metaliek, 5 pc., $77\frac{7}{16}$; idem, 2½ pc., 37⅝ l. k., 37¾ h. k. Mexico, 1846, 5 pc., 32⅛.

ROTTERDAM *den 20 Maart.* Hamburg 2 maanden *f* 35, kort *f* $35\frac{3}{16}$; Parijs 2 maanden *f* 56⅛, kort *f* 56⅜; Bordeaux 2 maanden *f* 55¾, kort *f* 56; Frankfort 6 weken *f* 99. Disconto 2 en 3 pc.

Den 21sten. Londen 2 maanden *f* 11. 70, kort *f* 11. 77½.

AMSTERDAM *den 21 Maart.* TARWE zonder verandering: 127 ℔ N. Geldersche *f* 215. — ROGGE bij gerijven als voren verkocht: 126, 128 ℔ Anclammer *f* 180, *f* 185; 124 ℔ Pomm. *f* 172; 120 ℔ Odessa *f* 156. — GERST tot iets hoogere prijzen, met goeden handel: 112, 114 ℔ Jar. Deensche *f* 132, *f* 136; 110 ℔ ger. Koningsb. *f* 125; N. Zeeuws. Winter *f* 128; 106 ℔ Jar. Vries. Zomer *f* 117. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in één doen: 120 ℔ Holst. *f* 186. — KOOLZAAD: Kromhorn £ 54½, £ 57½; op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. £ 58; in Nov eerstk. £ 55. — LIJNZAAD één doen: 110 ℔ Petersb. *f* 300, *f* 310; 106, 107 ℔ ger. dito *f* 6⅝. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 35¼; Vlieg. *f* 34¼; 1 Mei, eerstk. *f* 33⅝; 1 Sept. en 1 Oct. eerstk. *f* 32¾; 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* 33. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 34¾; Vlieg. *f* 33¾. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 36. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 55 a *f* 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8 a *f* 11½.

DORDRECHT *den 20 Maart.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 7. 10, Roode dito *f* 6, Rogge *f* 5. 10, Vroege Gerst *f* 3. 80, Late dito *f* 3. 30, Boekweit *f* 6. Haver *f* 2. 70, Witte Boonen *f* 9. 30, Witte Erwten *f* 6. 50, Groene dito *f* 7, Paardenboonen *f* 4. 60, Raapolie, het vat, *f* 34. 50, Lijnolie, idem, *f* 36, Koolzaad, het mud, *f* 10.

SCHIEDAM *den 21 Maart.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 13. 75; Amst. proef, idem idem *f* 15. Zonder de belasting.

K E N N I S G E V I N G.

VERKIEZING VAN TWEE LEDEN DER PROVINCIALE STATEN VAN ZUIDHOLLAND.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM*,

Gelet op art. 69 der Wet van den 4 Julij 1850 (*Staatsblad* n.° 37),

Geven bij deze aan de Ingezetenen kennis, dat afschriften van de Processen-Verbaal van de op den 19den dezer Maand, in het Hoofdkiesdistrict Rotterdam (eerste District), plaats gehad hebbende verkiezing voor twee Leden van de Provinciale Staten van Zuidholland zijn aangeplakt aan het Raadhuis in de Stadhuissteeg, en dat gelijke afschriften ter Secretarie dezer Gemeente, op de gewone dagen en uren, voor een ieder ter inzage zullen zijn nedergelegd.

Rotterdam den 21 *Maart* 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

B E K E N D M A K I N G.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Minister van Financien van den 20 Maart 1851 bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij de Loten en Gedeelten daarvan, voor de *derde* week der trekking van de Laatste Klasse der 213de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij verkoop:			*Bij verhuring:*		
Geheele	Loten	*f* 84. —.	Geheele	Loten	*f* 47. —.
Halve	„	- 42. —.	Halve	„	- 23. 50.
Vijfde	„	- 16. 80.	Vijfde	„	- 9. 40.
Tiende	„	- 8. 40.	Tiende	„	- 4. 70.
Twintigste	„	- 4. 20.	Twintigste	„	- 2. 35.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij Art. 3 van Zijner Majesteits besluit van 6 Januarij 1831, n.° 68 (*Staatsblad* n.° 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het Publiek beschikbaar te hebben.

Rotterdam den 21 *Maart* 1851.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** STEDELIJKE BEWAARSCHOLEN.

Aan Inwoners dezer Stad, die Kinderen op bovengenoemde Scholen wenschen geplaatst te zien, wordt kennis gegeven, dat tot **AANNEMING** van zoodanige **KINDEREN** eene Commissie zitting zal houden op ***Donderdag 27 Maart*** aanstaande, des avonds ten 6 ure, aan de beide Scholen, in Boschhoek (Baan) en aan de Kwakernaat. Zij moeten voorzien zijn:

1.° Van een Bewijs van den tijd der Geboorte van het Kind.

2.° Van een Bewijs dat het Gevaccineerd is of de natuurlijke Kinderziekte gehad heeft.

NB. Ook Ouders van die Kinderen welke **tusschentijds** opgenomen zijn zullen voor deze Commissie dienen te verschijnen, indien zij verlangen dat hunne Kinderen voor goed in de School worden opgenomen.

Namens de Commissie voor de Bewaarscholen,
Rotterdam G. VAN REYN,
den 21 Maart 1851. *Lid en Secretaris.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijnen Aanbehuwdbroeder, W. DE VRIES, betuige ik bij deze mijnen hartelijken dank.

Rotterdam Wed. H. VAN DEN PAUVERT,
den 21 *Maart* 1851. MEIJER.

Voor de veelvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer geliefde oudste Dochter, betuig ik, langs dezen weg, ook namens mijne Echtgenoote, mijnen opregten dank.

Rotterdam
den 21 *Maart* 1851. C. WITTE.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van ons jongste Zoontje, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

G. MEES, *R. A. Zn.*
Rotterdam S. A. MEES,
den 21 *Maart* 1851. LEDEBOER.

Voor de talrijke blijken van deelneming, ons betoond na het overlijden onzer geliefde Dochter JOHANNA, wordt hiermede onze hartelijke dank betuigd.

W. OUDSHOFF.
Rotterdam J. OUDSHOFF,
den 22 *Maart* 1851. DE WEERT.

Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON C. M. C. VAN DER HOEK, geliefde Echtgenoote van

Rotterdam
den 20 *Maart* 1851. CORN.S J. BOSMAN.

Heden overleed onze lieveling, GEORGE ADRIANUS; slechts zes maanden mogten wij ons in zijn bezit verheugen.

Eenige kennisgeving.

Rotterdam G. ADELAAR ALERS.
den 19 *Maart* 1851. J. A. ALERS, BEYKERK.

Heden overleed onverwachts, tot mijne bittere droefheid, in den ouderdom van ongeveer 86 jaar, mijn dierbare Echtgenoot, HENDRIK KEYZER, vroeger *Beurtschipper en Binnenloods.* — Diep treft mij dit verlies in mijne hooge jaren, daar ook geene Kinderen mij meer kunnen troosten. In de hoop van een zalig wederzien berust ik in den wil van Hem, bij wien onze aller dagen zijn geteld. G. RIEDIJK,

Hellevoetsluis den 20 *Maart* 1851. Wed. H. KEYZER.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer ***A. PETERS.***

Op Saturdag den 22 Maart 1851, eene *Eerste Voorstelling* in het Abonnement van: **DE REIS NAAR PONTOISE,** of *de Erfenis uit Rusland*, Blijspel in drie bedrijven, naar het Fransch van *Gustave Vaez* en *Alph. Royer.* Voorafgegaan door (*op algemeen vereerend verlangen*): **ZIJ IS KRANKZINNIG**, Tooneelspel in twee bedrijven, vrij naar het Fransch van *Mélesville*, door Mr. *J. H. Burlage.*

Verwacht: CLAUDIE, Drama, in drie bedrijven, van *George Sand.* CLERMONT, of *de Vrouw eens Kunstenaars*, Tooneelspel met Zang (nooit alhier vertoond).

PHILHARMONISCHE VEREENIGING.
TWAALFDE en LAATSTE CONCERT,
OP DINGSDAG DEN 25 MAART 1851,
in de **Zaal** der ***Maatschappij tot Nut van 't Algemeen***, in den Oppert, onder leiding van den Heer ***J. FR. DUPONT.***
Jubel-Ouverture, van C. M. VON WEBER.
Symphonie in G moll, van W. A. MOZART.
Ouverture *Eleonore*, van L. VAN BEETHOVEN.
Irdisches und Göttliches im Menschenleben, dubbel-symphonie *voor twee Orchesten*, van L. SPOHR.
Des avonds precies ten ***acht ure.***
De **Toegangbiljetten**, a 99 *Cents*, zijn te bekomen bij den Muziekhandelaar ***W. C. de Vletter***, en des avonds aan de Zaal.
J. F. STUTTERHEIM, *Secretaris.*

*** **GENERAL**
STEAM NAVIGATION COMPANY.
Dienst tusschen ***ROTTERDAM*** en ***LONDEN.***
De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS en GOEDEREN*:
WOENSDAG 26 Maart, 's morgens 7 ure,
SATURDAG 29 „ „ 8 „
Nadere inlichtingen bij de Agenten
W. SMITH & P. A. VAN ES.

*** **STOOMJAGTEN,**
varende tusschen
ROTTERDAM, MIDDELBURG
en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.
MAART 1851.

Van ROTTERDAM:	Van MIDDELBURG:
Zondag 23, 's morg. 7½ ure.	Zondag 23, 's morg. 4½ ure.
Dingsdag 25, „ 8½ „	Dingsd. 25, „ 5 „
Woensd. 26, „ 10½ „	Woensd. 26, „ 6 „
Vrijdag 28, 's midd. 12 „	Vrijdag 28, „ 8½ „

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen ***Middelburg*** en ***Vlissingen, Zierikzee*** en het Veer te ***Zijpe, Goes*** en het Veer te ***Wolfaartsdijk.***

*** In-LADING naar **BATAVIA:**
Het Gekoperd Nederl. **Barkschip *NAGASAKI,*** Kapitein ***F. A. Bunnemeijer***, hebbende bijzonder goede Inrigtingen voor Passagiers.
Adres bij WAMBERSIE & CROOSWIJCK.

ECHTE PATENT PORTLAND
CEMENT,
van de Fabriek van ***ROBINS ASPDEN & Co.***, te ***Northfleet.*** **Depôt** bij E. C. SMITH, *eenig Agent voor de Nederlanden*, en bij G. DE HAAS & Z.ⁿ, *Mrs. Timmerlieden*, te Rotterdam.

*** Degenen, welke nog zouden verkiezen in te teekenen voor het jaar 1851 in de INRIGTING VOOR VROUWEN DOOR VROUWEN alhier, of eenige Berigten aangaande gemeld Genootschap verlangen, worden verzocht zich daartoe te vervoegen bij Mejufvr. de Weduwe *WALTERS*, Lombardstraat, waar de Lijst altoos ter teekening ligt. *Rotterdam, Maart* 1851.

*** Op een welvarend Dorp van Brielsch-Eiland wordt gevraagd een **MOLENAARS-LEERLING**, tegen betaling van eenig Kost- en Leergeld, om met 1 Mei in Dienst te treden. Belanghebbenden adresseren zich, met *franco* Brieven onder letter S of in Persoon, bij den Boekhandelaar *H. G. VAN STEEDEN*, te Hellevoetsluis.

*** Een **Persoon** van middelbare jaren, met een Huisgezin bezwaard, sedert 26 jaren in eene Betrekking werkzaam geweest, maar nu door omstandigheden geheel buiten bestaan, zag zich gaarne geplaatst op een **KANTOOR** als **Jongste Bediende, Reisbediende** of dergelijke Betrekkingen; van goede getuigenissen voorzien. Iemand hierop reflecterende, gelieve zich te adresseren aan het Bureau van deze Courant, onder letter B. Brieven *franco.*

*** Een **JONGELING**, van beschaafden Stand, Herv. Belijdenis en onbesproken gedrag, biedt zich aan, om op een **Ontvangers** of ander **Administratief Kantoor** binnen Rotterdam of dien omtrek, tot zijne verdere oefening, zonder Salaris werkzaam te zijn. Adres bij *VAN DER MEER en VERBRUGGEN*, Boekhandelaars te Rotterdam.

*** In de gemeente Schiebroek, tegen primo Mei aanstaande *UIT DE HAND TE HUUR*
een Klein OPTREKJE,
een Fraai Uitzigt hebbende en goeden **Moesgrond**, voor *f* 64 's jaars. Te bevragen bij J. EBBELER, aldaar.

*** De Twee **PERCELEN**, den 13 Maart 1851 door de Notarissen ABRAM VAN RIJCKEVORSEL *Wz.* en JAN VAN DER HOOP *Jac. Zn.*, in het Notarishuis te Rotterdam, geveild, en bestaande in: 1°, den **Schouwburg**, met daarbij zijnde **Huizingen** en **Erven**, mitsgaders **Tuin**, staande en gelegen te Rotterdam aan den Coolsingel, tusschen de Delftsche- en de voormalige Binnenwegschepoorten, wijk 15, n.° 287, en 2°, het ten noorden van het voorgaande Perceel gelegen **Bleekveld**, met daarbij zijnde **Woningen** en **Erven**, wijk 15, n.ˢ 285 en 286, zullen op Donderdag den 27 Maart 1851, des namiddags ten vijf ure, in het voormeld Locaal, door de voornoemde Notarissen, *bij Opbod*, worden *Verkocht*, en wel eerst ieder Perceel afzonderlijk en daarna de beide Percelen gecombineerd.

*** Tegen Mei aanstaande wordt gevraagd
eene Bekwame WERKMEID,
van de Protestantsche Godsdienst en van goede Getuigschriften voorzien; behalve netheid en zindelijkheid in haar Werk, moet zij tevens goed met de Wasch kunnen omgaan en Tafel dienen. Adres bij E. H. VIS, in de Goudschewagenstraat, wijk 10, n.° 593.

*** Het **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, aan de noordzijde van de Prinsenstraat, het **HUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE**, aan de Doelsloot aan het Haagscheveer, en de **TUIN, HUIZING, KOEPEL** en **ERVE**, in de Tuinderslaan te Rotterdam, dewelke op Woensdag den 19 Maart laatstleden door den Notaris *VAN DER HOOP*, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, zijn geveild, zullen aldaar op Woensdag den 26 Maart 1851, des namiddags ten 4 ure, worden *Afgeslagen.*

*** Het **HUIS**, waarin de Affaire van **Blom- of Meelverkooperij** en **Winkel** in **Grutterswaren** wordt uitgeoefend, en **ERVE**, in de Westewagenstraat, en het **PAKHUIS, ZOLDERS** en **ERVE**, in de Kortewagenstraat te Rotterdam, dewelke op Woensdag den 19 Maart laatstleden door den Notaris VAN DER HOOP, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, zijn geveild, zullen aldaar op Woensdag den 26 Maart 1851, des namiddags ten 4 ure, worden *Afgeslagen.*

*** **PUBLIEKE VERKOOPING,**
op Dingsdag den 25 Maart 1851, des morgens ten 10 ure, aan het Plein der Episcopaalsche Kerk, aan den Haringvliet te Rotterdam, ten overstaan van *D. H. CORNÉ*, van eene groote Partij **MASTHOUT**, bestaande in **Heipalen, Sparren, Weegboomen, Kolders, Rijnhout, Werk-** en **Brandhout**; daags vóór de verkooping aldaar te zien.

*** De Makelaars MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en VAN DAM, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunne Meesters, op Woensdag den 26 Maart 1851, des middags ten 12 ure, in het Locaal op de Scheepmakershaven, wijk A, n.° 499, publiek te veilen:
Eene Partij ***Holmerstrandsche*** **HOUTWAREN**, bestaande in **Varen Balken, Huisbalken, Juffers, Kolders** en **Battens**, en zulks bij Kavelingen, zoo als nader bij Notitie zal worden aangewezen.
De Houtwaren zijn liggende aan den Molen van den Heer ***L. Klein***, op den Hoogen-Zeedijk.

*** OPENBARE VERKOOPING, te ROZENBURG (op dag van betaling), van **19 PAARDEN, 32** Stuks **HORENVEE, 5 SCHAPEN** en **14 VARKENS**, op Woensdag den 16 April 1851, des voormiddags ten 10 ure. Nadere informatie ten Kantore van den Notaris *REESER*, te Maassluis.

*** De *Commissie van Oppertoezigt over het Stads Algemeen Armbestuur te Rotterdam* is voornemens, onder nadere approbatie van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, op Dingsdag den 1 April 1851, des avonds ten zeven ure, in het Oudemannenhuis alhier, aan Ingezetenen dezer Stad aan te besteden: de Levering van TURF, RUNDBEESTEN, ZOETE- en KARNEMELK, en zulks wel overeenkomstig de Voorwaarden van Aanbesteding, die daarvan zoo in het Oudemannenhuis als Stads Armhuis ter lezing liggen.

*** **VAN DER MEER & VERBRUGGEN**, te Rotterdam, hebben uitgegeven en verzonden:

I. **DE REGTVAARDIGING UIT HET GELOOF,**
LEERREDE over ROM. I: 16, 17ᵃ, door
J. J. VAN OOSTERZEE.
Prijs *f* 0. 30.

II. **GETHSEMANE—GOLGOTHA.**
CHRISTELIJKE TOESPRAKEN OVER DE LIJDENSGESCHIEDENIS;
door ***Dr. A. THOLUCK***,
Hoogleeraar te *Halle*, Schrijver van **De Weg des Heils.**
TWEEDE VERMEERDERDE DRUK.
Met eene Staalplaat tegen over den Titel; twee Stukken compleet, in één Verguld Linnen band.
Prijs *f* 3. 80.

III. **MERKWAARDIGHEDEN**
uit de ***GESCHIEDENIS***
VAN DE VESTIGING EN UITBREIDING
des **CHRISTENDOMS;**
in VOORLEZINGEN, door
W. HOFFMANN,
Professor te *Bazel.*
Uit het Hoogduitsch vertaald door
J. OUDIJK VAN PUTTEN.
TWEEDE STUK.
Prijs *f* 1. 30.
Prijs der twee Stukken *f* 2. 60.

Ter Perse, om 1° April te verschijnen:
DE KRUISIGING,
LEERREDE over MARC. XV: 22—25, 27, 28, door
J. J. VAN OOSTERZEE.

Eene ***Ongesteldheid*** *aan de* ***Maag genezen*** *door de*
PILLEN VAN HOLLOWAY.

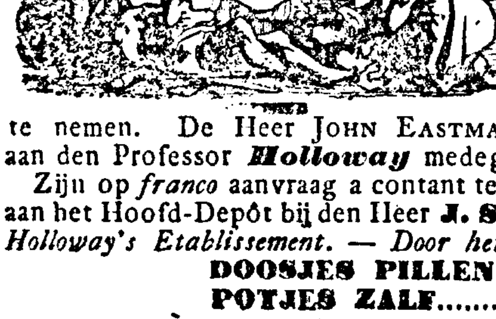

Eene Dame, die eene Vriendin is van de Familie van Generaal ROSAS, Gouverneur der Republiek La Plata, verklaart, dat zij onlangs volkomen genezen is van eene Ongesteldheid aan de Maag, door de **Pillen** van ***Holloway.*** Zij had deswege de bekwaamste Geneesheeren in het Land geraadpleegd, doch geen hunner was in staat geweest haar te herstellen van eene kwaal, die, zoo zij zegt, haar langzamerhand van het leven zou beroofd hebben, indien zij niet besloten had de **Pillen** van ***Holloway*** te nemen. De Heer JOHN EASTMAN, een aanzienlijk Koopman te Buenos-Ayres, heeft het boven aangehaalde aan den Professor ***Holloway*** medegedeeld in eenen Brief, gedagteekend den 4 September 1849.
Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. P. B. SCHULTZE**, Depôthouder te **Gorinchem**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; als mede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*
DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF....... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

INGEZONDEN STUKKEN.

Over de Belasting op de Renten.

II.

Na al hetgeen de geschiedenis omtrent eene dergelijke belasting geleerd heeft, als het onderhavig wetsontwerp inhoudt, zou men verwacht hebben dat men ze niet andermaal zou beproeld hebben.

Zij beantwoordde toch nooit aan het doel, ook in werking gebragt op oogenblikken, dat en het maatschappelijk wezen, en deszelfs belangen en handelingen noch zoo zamengesteld, noch zoo ingewikkeld, noch zoo menigvuldig en verscheiden waren als tegenwoordig.

Gelijk tijdens het Grafelijk bestuur, wanneer het vermogen der ingezetenen gemakkelijker was na te gaan en nog niet ten gevolge van de gemaakte schulden der Staten, in de portefeuilles gedwongen was (men herinnere zich maar eens de wet dd. 6 Maart 1844, *Staatsblad* n.° 14, houdende vaststelling eener buitengewone belasting op de bezittingen, en daarmede gepaard gaande vrijwillige geldleening en bijdrage), terwijl de toestand der personen in het maatschappelijke tot elkander in eene betrekking stond, geheel verschillende van de tegenwoordige. Toen moest alleen door de schotbaren het schot naar gelang der fortuinen worden opgebragt, en het invorderen hiervan werd al zeer spoedig moeijelijk. Later werd ook wel de 10de penning geheven van alle renten, als mede van de winst der kooplieden van bepaalde neringen en goederen, al hetwelk toen reeds niet aan de verwachting beantwoordde en tot ongenoegen aanleiding gaf.

Oproeren tegen de repartitie, of tegen het middel der heffingen van de belastingen, waren dan ook geen zeldzaamheden, van daar, dat men naar andere middelen omzag, als wanneer sedert die tijden die overvloed en verscheidenheid van belastingen ontstaan zijn, welke als geschikter en doelmatiger die belastingen op de inkomsten, onder verschillende benamingen en verscheidenheid van vormen, hebben vervangen.

Men heeft wel is waar, ten tijde van de Republiek, nevens de toenmalige bestaande, van dergelijke belasting onder de benaming van famille-geld in 1716 en personele quotisatie in 1741, waarbij in het algemeen de gegoedheid der taxabele personen in aanmerking kwam, de proef genomen.

En wij mogen hier niet met stilzwijgen voorbij gaan, dat men toen echter het vermogen daarbij in aanmerking nam en naar evenredigheid daarvan moest worden opgebragt; zoo werden de taxabele personen ten opzigte van het famille-geld in 9 klassen verdeeld, als:

1ste klasse		*f* 10,000	en daarboven			*f* 200.
2de	»	van -	7,500	tot	*f* 10,000	- 150.
3de	»	» -	5,000	» -	7,500	- 100.
4de	»	» -	4,000	» -	5,000	- 80.
5de	»	» -	3,000	» -	4,000	- 60.
6de	»	» -	2,000	» -	3,000	- 40.
7de	»	» -	1,500	» -	2,000	- 20.
8ste	»	» -	1,000	» -	1,500	- 10.
9de	»	» -	500	» -	1,000	- 5.

De moeijelijkheden, die men evenwel ondervond in hetzelve te ontvangen, terwijl de opbrengst bovendien niet aan de verwachting beantwoordde, maakte dat dit middel weldra buiten gebruik geraakte.

Ook de personele quotisatie, die met de bovengenoemde veel overeenkomst had, bedroeg mede naar gelang van de klasse waartoe men behoorde 1, 1½, 2 en 2½ pCt.

Toen wist men echter niets van het personeel, in 1805 ingevoerd, en *wel ter vervanging van dergelijke belastingen*, als het famille-geld en personele quotisatie, evenmin als van de mobilaire belasting, welke op het beginsel steunt, dat de lasten daar gevorderd moeten worden, waar zij het best gedragen kunnen worden; men leze de missive van den Raadpensionaris van den 20sten Junij 1805. En nu zal men, terwijl deze bestaan, en nevens dezelve dergelijke belastingen ter vervanging van welke zij juist werden ingevoerd, weder in het leven roepen? Maar zal men misschien zeggen, hier is immers geen spraak van famille-geld of personele quotisatie? Dit is zoo, wat aangaat de benaming en de algemeenheid, want volgens dit ontwerp van wet worden slechts getroffen, *in den meest algemeenen zin*, art. 17, alle renten of inkomsten van kapitalen, niet bestaande in onroerend goed, noch aangelegd tot eenigen tak van nijverheid, en strekt het zich dus slechts uit tot de bezitters van dergelijke renten en inkomsten, en dan 3 pCt., onverschillig of men op die wijze een inkomen heeft van *f* 50 of van *f* 50,000.

De preparatoire en inkwisitoriale werkzaamheden zijn echter wel algemeen, want daarna zal het eerst blijken, of men volgens dit wetsontwerp de belasting schuldig is, ja, dan neen.

En die preparatoire en inkwisitoriale werkzaamheden zijn van dien aard, als voor eene personele quotisatie of famille-geld zouden kunnen gevorderd worden.

Vernemen wij wat een oud minister, *I. J. A. Gogel*, van dergelijke belastingen zegt: » Letterlijk zijn ze mogelijk. Dwang, boeten, gijzeling, bajonnetten, kunnen veel afdoen, maar deugdelijk en zedelijk goed, weet ik er geen raad op.”

Ik zal hier al de vragen niet opsommen door Zijne Exc. aldaar medegedeeld, alleen slechts eenige: » Zeg mij eens vertrouwelijk hoe veel inkomen (volgens het onderhavig wetsontwerp er bij te voegen van kapitalen niet bestaande in onroerend goed of aangelegd tot eenigen tak van nijverheid) hebt gij wel?”

Die vraag zal men nu moeten beantwoorden vertrouwelijk op het papier, des verkiezende verzegeld, art. 21.

Zijne Exc. vraagt verder: » Zal men in de huisselijke geheimen dringen?” Antwoord: Volgens het onderhavig wetsontwerp kan zulks wel niet anders.

» Wat zal men doen als men de antwoorden niet voldoende keurt, zal men dan de straffe hand opheffen en willekeurig tauxeren?” Antwoord: Volgens het onderhavig wetsontwerp is de commissie bevoegd de beëediging of bevestiging van de gedane aangifte te vorderen van de aangevers, en blijven zij in gebreke den eed af te leggen, zoo wordt de aanslag *ambtshalve* gedaan of *verhoogd.*

Dergelijke preparatoire en inkwisitoriale werkzaamheden, met de gevolgen daaraan verbonden, staan voor de deur, als het onderhavig wetsontwerp eenmaal mogt aangenomen zijn, terwijl de ondervinding soortgelijke belastingen afkeurt.

Ik zal voor het oogenblik nog niet eens spreken over het bedrag van die belasting, want al bedroeg die een half pCt. dan is ze nog uit hoofde van al het boven medegedeelde onaannemelijk.

Rotterdam 20 *Maart* 1851. **Z.**

Rotterdamsche Schouwburg.

Te regt noemt *Kotzebue* zijn *armen dichter Kind*, het karakter is zoo kinderlijk, zoo eenvoudig, zoo onschuldig, dat men zou wanen een kind te hooren, zag men niet een grijsaard voor zich staan, getroffen maar niet gebukt door kommer en gebrek. Lof en eer den Heer *Breedé*, die ons dien goeden man zoo naar het leven voorstelde. Regt gemoedelijk en ongekunsteld was zijn spreken, overschoon zijn lang verhaal, dat ons niet verveelde, maar ons innam voor den man, die eene vreemde zijn lief en leed zoo gulhartig openbaarde. Zoo spreekt een nederig mensch, gesterkt door een rein geweten, na zoo veel lijden. Hoe natuurlijk ook, kunnen wij ons met de ontboezeming der vadervreugde van den Heer *Breedé* niet geheel vereenigen, vooral daar zij op het Publiek eene verkeerde uitwerking te weeg bragt. Het tooneel moet de natuur schoon wedergeven. Hoe regt hartelijk Mevrouw *Valois* kan spreken weten wij allen, hoe zij met de blikken ten hemel » *Eert uwen Vader en uwe Moeder, opdat het U wel ga op aarde*” zeide, kunnen zij alleen beseffen, die het hoorden. Het was uitmuntend.

De *Vrouw Suzanne* van Mevrouw *Moor-Vink* schikte wel. Gaarne zagen wij haar eens in eene belangrijke rol optreden, om daarna onze gedachten aangaande de Debutante te zeggen. Toen de Heer *Altink* in plaats van den Heer *Morin* optrad, greep een ieder naar de rolverdeeling en zag dat de regisseur vergeten had van deze rolverwisseling het Publiek kennis te geven. De Heer *Altink* speelde trouwens goed.

Als *Preciosa* was Mejufvrouw *S. Sablairolles* wederom de heldin van den avond. Hare opvatting is goed, vooral in het derde bedrijf, toen zij over de kunst sprak, was haar taal *begeistert.* Ter liefde der kunst, die zij zoo vlijtig dient, en ter liefde harer gezondheid, die der kunst dierbaar is, bidden wij haar niet meer van hare krachten te eischen dan zij redelijker wijze vermag. Het onmogelijke mag niemand verlangen. Wij zeggen dit, omdat wij in de laatste bedrijven bij Mejufvrouw *S. Sablairolles* eene overspanning meenden te bespeuren, die ons onaangenaam aandeed. Hoe gaarne wij Mejufvrouw *S. Sablairolles* ook tot aan het voetlicht zien naderen, mogen wij niet verzuimen haar te doen opmerken, dat in het eerste bedrijf, zij, in het vuur harer improvisatie, vergat dat zij voor een Spaansch Auditorium sprak, niet voor een Nederlandsch Publiek. Voor de Acteurs moet het zijn als of er geen mensch in de zaal is. De finale van het derde bedrijf werd door het Orchest vergeten te spelen, daarentegen wenschten wij het slotkoor weggelaten, dat den indruk, door de woorden van *Preciosa* te weeg gebragt, bederft. Voor het overige werd het tooneelspel goed gegeven. De Heer *Beems* schreeuwde niet, den Heer *Apeker* moest het zingen verboden worden.

Mejufvrouw *S. Sablairolles* genoot de eer der terugroeping; zij had het wel verdiend.

Aanstaanden Saturdag eene Voorstelling, zoo als die zelden voorkomt. De Heer *Peters* vergast ons op een dubbel kunstgenot; ons eerst van hem den waanzinnigen *Lord Harleigh* te laten zien en te doen weenen; dan op te treden als *Leonhard Thierry*, een anderen *August van Loon*, en ons te doen lagchen, is zijn doel en zijn streven, en hij zal woord houden, gij kunt er op aan. Moge een aanzienlijk Publiek den Heer *Peters* toonen, dat men zijn talent en zijnen ijver op hoogen prijs stelt.

20 *Maart* 1851. **D.**

Te *Rotterdam*, bij **ARRENBERG & VAN REYN.**